

Raval de la Rovirola (sector oest)

Santa Maria d'Oló

Ubicació

Comarca: Moianès
Lloc/Adreça: Raval de la Rovirola, a les rodalies del nucli urbà
Emplaçament: Carretera de servei paral·lela a l'Eix Transversal (BP-4313), al km.22,1
Alçada: 536

Coordenades:

Latitud: 41.87788
Longitud: 2.02313
UTM Est (X): 418943
UTM Nord (Y): 4636679

Classificació

Número de fitxa: 08258-330
Àmbit: Patrimoni immoble
Tipologia: Conjunt arquitectònic
Segle: XVIII-XX
Estat de conservació: Bo
Protecció: Inexistent
Accés: Fàcil
Ús actual: Residencial
Titularitat: Privada
Titular: Propietaris diversos
Autoria de la fitxa: Jordi Piñero Subirana
Data de registre de la fitxa: dt., 16/06/2020 - 02:00

Descripció

El Raval de la Rovirola està emplaçat un km al nord-oest del nucli d'Oló. Dels tres ravals del poble és el més allunyat del centre i també el més gran. Les seves cases no queden ben agrupades, sinó que es troben més o menys separades en diferents nuclis que no tenen una denominació concreta, i a més queden tallades pel pas de la carretera; per això els hem diferenciat com a sector sud, sector nord i sector oest.

El sector oest consta de diferents cases que es troben al peu de la carretera, cap a la banda de ponent. Les enumerem d'est a oest. En un primer nucli trobem Cal Soca (número 35), cal Podai (número 37) i ca l'Anton (número 39). En un segon nucli hi ha cal Notari (número 20), cal Pere Benet (número 22), cal Taran (número 24), cal Jordi (número 26) i ca l'Oriol. Separada uns 50 metres, hi ha cal Músic (número 43).

Prop d'aquest sector es conserven les ruïnes d'una antiga nau industrial que havia pertangut a la fàbrica Borràs. Així mateix, al principi del camí que va al mas Ciuró hi havia els coberts anomenats de la Fassina, amb una font al costat. En aquests coberts hi havia les tines del mas Corral (actualment el Carme) i és probable que antigament hi hagués hagut una fassina. Els coberts van desaparèixer quan es construí l'Eix Transversal.

En general, les cases d'aquest sector són les que millor han conservat la tipologia constructiva tradicional de tot el raval. Les modificacions han estat menors, encara que algunes s'han realçat, com cal Podai, o han estat més reformades, com cal Jordi. És aquí on millor s'aprecia la tipologia de les cases, moltes de les quals van originar-se al segle XVIII i al XIX es van reformar, de manera que ara la seva fesomia és més aviat vuitcentista.

Com a informació rellevant cal esmentar que a cal Pere Benet hi havia hagut botiga i bar. Encara és visible l'entrada a aquest establiment per la dreta de la casa.

Observacions:

A cal Podai (número 37) hi ha una llinda amb la inscripció: "Jusep CR Altarriba 1797"; i una altra: JP 1943.

Llinda al portal de cal Taran (número 24): 1776. Inscripció moderna: Any 1965 Josep Mª Calafell.

Llinda a cal Músic: Josep Purtí

Informació facilitada per Miquel Casas Oller (de cal Gregori) i Josep Canamasas Güell

Història

En general, els tres ravals d'Oló són més antics del que hom creia en un principi. Van aparèixer quan el nucli d'Oló encara estava en procés de creixement, segurament amb la finalitat que els habitants que es dedicaven a la pagesia disposessin d'habitatges més a prop dels camps i les vinyes. Al segle XVIII el sorgiment d'aquests ravals pagesos és un fenomen molt característic, ja que alguns propietaris, aprofitant la conjuntura de creixement agrari i demogràfic, van establir petites parcel·les als pagesos perquè s'hi construïssin cases amb horts i camps per plantar vinya. En el cas de la Rovirola ignorem qui fou el propietari que va incentivar la construcció de les cases. Tanmateix, la seva distribució poc regular denota un origen no gaire planificat i més aviat espontani.

El topònim Rovirola es refereix a una roureda petita, de la qual encara en queda una mostra prop de cal Portí. Com passa amb els altres ravals, al principi hi havia algunes cases separades. Entre les més antigues cal esmentar cal Portí (té una inscripció del segle XVIII), cal Miqueló, cal Gregori (es guarden escriptures del 1711), cal Taran (té una llinda de 1776) o cal Podai (té una llinda del 1797). Aquestes dades suggereixen que les primeres cases van anar sorgint tot al llarg del segle XVIII. Al segle XIX el raval es va consolidar ja amb els diferents carrers, i moltes de les cases es van ampliar.

El 1860 el raval de la Rovirola estava ben constituït, i aleshores s'hi diferenciaven tres carrers: el carrer Major del Raval, que tenia 18 cases, 11 d'habitades amb 14 famílies; el carrer de Dalt, amb 8 cases, 5 d'habitades, amb 6 famílies, i el carrer Avinyó, amb 11 cases, 9 d'habitades amb 10 famílies. El 1889 la situació no havia canviat gaire, i els tres carrers tenien 14, 6 i 8 famílies respectivament. El 1930 el conjunt

del raval tenia 40 cases, però només 24 d'habitades. Posteriorment, el nombre de famílies continuava baixant: el 1961 eren 25, i el 1986 eren només 11.

L'any 1930 els malnoms de les cases del Raval eren els següents: cal Músic, cal Purtí, ca l'Antueno, cal Podai, cal Soca, cal Moliné, cal Moliné Vell, cal Bach, cal Mortal, ca l'Avaro, cal Tinoi, Antueno, cal Jan Portí, cal Crus, cal Micaló, cal Pastora, cal Titet, cal Garrofiné, cal Quirot, cal Galló, cal Pere Purtí, cal Degà, ca l'Oriol, cal Jordi, cal Tararit, cal Pere Benet, cal Notari, Fàbrica Borràs, cal Pells, cal Gargori, cal Xicató, cal Jepets Nou, cal Coch, cal Jepeta, cal Jepeta Vell, Cobert Pere Benet, cal Jepets Vell, Cobert Gargori, ca la Mortal.

Bibliografia

FERRER, Llorenç i altres (1991). "Època moderna i contemporània", Oló, un poble, una història. Associació Castell d'Oló, Santa Maria d'Oló, p. 82-91.

